

मूकसारम्

राकाचन्द्र समानकान्ति वदना नाकाधिराजस्तुता
मूकानामपि कुर्वति सुरधुनीनीकाशवाग्वैभवम् ।
श्रीकाञ्चीनगरीविहाररसिका शोकापहन्त्री सतां
एका पुण्यपरम्परा पशुपतेराकारिणी राजते ॥ १ ॥

जाता शीतलशैलतः सुकृतिनां दृश्या परं देहिनां
लोकानां क्षणमात्रसंस्मरणतः संतापविच्छेदिनी ।
आश्चर्यं बहुखेलनं वितनुते नैश्चल्यमाबिभ्रति
कम्पायास्तटसीम्नि कापि तटिनी कारुण्यपाथोमयी ॥ २ ॥

परामृतझरीप्लुता जयति नित्यमन्तश्चरी
भुवामपि बहिश्चरी परमसंविदेकात्मिका
महद्बिरपरोक्षिता सततमेव काञ्चीपुरे
ममान्वहमहंमतिर्मनसि भातु माहेश्वरी ॥ ३ ॥

चराचरजगन्मयीं सकलहन्मयीं चिन्मयीं
गुणत्रयमयीं जगत्रयमयीं त्रिधामामयीं ।
परापरमयीं सदा दशदिशां निशाहर्मयीं
परां सतत सन्मयीं मनसि कामकोटीम् भजे ॥ ४ ॥

भवाम्भोधौ नौकां जडिमविपिने पावकशिखां
प्रणमेन्द्रादी नामधिमुकुटं उत्तंसकलिकाम् ।
जगत्तापेज्योत्स्नामकृतकवचः पञ्जरपुटे
शुकस्त्रीं कामाक्ष्याः मनसि कलये पादयुगलीम् ॥ ५ ॥

परा विद्या हृद्या श्रितमदनविद्या मरकत
प्रभानीला लीला परवशितशूलायुधमनाः ।
तमः पूरं दूरं चरणनतपौरंदरपुरी
मृगाक्षि कामाक्षि कमलतरलाक्षि नयतुमे ॥ ६ ॥

समरविजयकोटी साधकानन्दधट
मृदुगुण परिपेटी मुख्यकादम्बवाटी ।
मुनिनुत परिपाटी मोहिताजाण्डकोटी
परमशिववधूटी पातु मां कामकोटी ॥ ७ ॥

यस्या वाटी हृदयकमलं कौसुमि योगभाजां
यस्याः पीठी सततशिशिरा शीकरैर्माकरन्दैः ।
यस्याः पेटी श्रुतिपरिचलन्मौलिरत्नस्य काञ्ची
सामे सोमा भरण महिषि साधयेत्काङ्क्षितानि ॥ ८ ॥

कुण्डलि कुमारि कुटिले चण्डि चराचरसवित्रि चामुण्डे ।
गुणिनि गुहारिणि गुह्ये गुरुमूर्ते त्वां नमामि कामाक्षि ॥ ९ ॥

अभिदाकृतिर्भिदाकृतिः अचिदाकृतिरपिचिदाकृतिर्मातः ।
अनहन्ता त्वमहन्ता भ्रमयसि कामाक्षि शाश्वती विश्वम् ॥

अन्तरपि बहिरपित्वं जन्तुततेरन्तकान्तकृतहन्ते ।
चिन्तितसन्तानवतां सन्ततमपि तन्तनीषि महिमानम् ॥ 11 ॥

गिरां दूरौ चोरौ जडिमतिमिराणां कृतजग-
त्परित्राणौ शोणौ मुनिहृदय लीलैकनिपुणौ ।
नखैः स्मेरौ सारौ निगमवचसां खण्डितभव-
ग्रहोन्मादौ पादौ मम मनसि कामाक्षि कलये ॥ 12 ॥

जपालक्ष्मीशोणो जननि परमज्ञाननलिनी
विकासव्यासङ्गो विफलितजगज्जाड्यगरिमा ।
मनः पूर्वाद्रिम् मे तिलकयतु कामाक्षि तरसा
तमस्काण्डद्रोही तव चरणपाथोजरमणः ॥ 13 ॥

वरीवर्तु स्थेमा त्वयि मम गिरां देवि मनसो
नरीनर्तु प्रौढा वदनकमले वाक्यलहरी ।
चरीचर्तु प्रजाजननि जडिमा नः परजने
सरीसर्तु स्वैरं जननि मयि कामाक्षि करुणा ॥ 14 ॥

नीलोऽपि रागमधिकं जनयन्पुरारेः
लोलोऽपि भक्तिमधिकां दृढयन्नराणां ।
वक्रोऽपि देवि नमतां समतां वितन्वन्
कामाक्षि नृत्यतु मयि त्वदपाङ्गपातः ॥ १५ ॥

अत्यन्तशीतलमतन्द्रयतु क्षणार्धं
अस्तोकविभ्रममनङ्गविलासकन्दम् ।
अल्पस्मितादृतमपारकृपाप्रवाहं
अक्षिप्ररोहमचिरान् मयिकामकोटि ॥ 16 ॥

कैवल्यदाय करुणारस किङ्कराय
कामाक्षि कन्दलित विभ्रम शङ्कराय ।
आलोकनाय तव भक्त शिवङ्कराय
मातर्नमोस्तु परतन्त्रित शङ्कराय ॥ 17 ॥

संसारघर्मपरितापजुषां नराणां
कामाक्षि शीतलतराणि तवेक्षितानि ।
चन्द्रातपन्ति घनचन्दनकर्दमन्ति
मुक्तागुणन्ति हिमवारिनिषेचनन्ति ॥ 18 ॥

बाणेन पुशपधनुषः परिकल्प्यमान-
त्राणेण भक्तमनसां करुणाकरेण ।
कोणेन कोमलदृशस्तव कामकोटि
शोणेन शोषय शिवे मम शोकसिन्धुम् ॥ 19 ॥

अज्ञातभक्तिरसं अप्रसरद्विवेकं
अत्यन्तगर्वं अनधीतं समस्तं शास्त्रम् ।
अप्राप्तसत्यं असमीपगतं च मुक्तेः
कामाक्षि मामवतु ते करुणा कटाक्षः ॥ 20 ॥

इन्धाने भववीतिहोत्रनिवहे कर्मोघचण्डानिल
प्रौढिम्ना बहुलीकृते निपतितं सन्ताप चिन्ताकुलम् ।
मातर्मा परिषिचकिश्चिदमलैः पीयूषवर्षैरिव
श्री कामाक्षि तव स्मितध्युतिकणैः शैशिर्यलीलाकरैः ॥ 21 ॥

कर्पूरैरमृतैर्जगत्जननि ते कामाक्षि चन्द्रातपैः
मुक्ताहारगुणैर्मृणालवलयैः मुग्धस्मितश्रीरियम् ।
श्रीकाञ्चीपुर नायिके समतया संस्तूयते सज्जनैः
तत्तादृग्मम तापशान्ति विधये किं देवि मन्दायते ॥ 22 ॥

चेतः शीतलयन्तु नः पशुपतेरानन्दजीवातवः
नम्राणां नयनाध्वसीमसु शरच्चन्द्रातपोपक्रमाः।
संसाराख्यसरोरुहाकरकलीकारे तुषारोत्कराः
कामाक्षि स्मरकीर्तिबीजनिकरास्त्वन्मन्दहासाङ्कुराः ॥ 23 ॥

सूतिः श्वेतिमकन्दलस्य वसतिः शृङ्गारसारश्रियः
पूर्तिः सूक्तिझरीरसस्य लहरी कारुण्यपाथोनिधेः ।
वाटी काचन कौसुमीमधुरिमस्वारज्यलक्ष्म्यास्तव
श्रीकामाक्षि ममास्तु मङ्गलकरी हासप्रभाचातुरी ॥ 24 ॥

क्रीडालोलकृपासरोरुहमुखीसौधाङ्गणेभ्यः कवि-
श्रेणीवाक्परिपाटिकामृतझरीसूति गृहेभ्यः शिवे ।
निर्वाणाङ्कुरसार्वभौमपदवीसिंहासनेभ्यस्तव
श्रीकामाक्षि मनोजमन्दहसितज्योतिष्कणेभ्यो नमः ॥ 25 ॥

कवित्वश्रीमिश्रीकरणनिपुणौ रक्षणचणौ
विपन्नानां श्रीमन्नलिनमसृणौ शोणकिरणौ ।
मुनीन्द्राणामन्तः करणशरणौ मन्दसरणौ
मनोजौ कामाक्ष्या दुरितहरणौ नौमि चरणौ ॥ 26 ॥

परस्मात्सर्वस्मादपि च परयोर्मुक्ति करयोः
नखश्रीभिर्ज्योत्स्नाकलिततुलयोस्ताम्रतलयोः ।
निलीये कामाक्ष्या निगमनुतयोर्नाकिनतयोः
निरस्तप्रोन्मीलन्नलिनमदयोरेव पदयोः ॥ 27 ॥

रणन्मञ्जीराभ्यां ललितगमनाभ्यां सुकृतिनां
मनोवास्तव्याभ्यां मथिततिमिराभ्यां नखरुचा ।
निधेयाभ्यां पत्या निजशिरसि कामाक्षि सततं
नमस्ते पादाभ्यां नलिनमृदुलाभ्यां गिरिसुते ॥ 28 ॥

यशः सूते मातर्मधुरकवितां पक्षमलयते
श्रियं दत्ते चित्ते कमपि परिपाकं प्रथयते ।
सतां पाशग्रन्थिं शिथिलयति किं किं न कुरुते
प्रपन्ने कामाक्ष्या प्रणतिपरिपाटि चरणयोः ॥ 29 ॥

मनीषां माहेन्द्रीं ककुभमिव ते कामपि दशां
प्रधत्ते कामाक्ष्याः चरणतरुणादित्य किरणः ।
यदीये संपर्के धृतरसमरन्दा कवयतां
परीपाकं धत्ते परिमलवती सूक्तिनलिनी ॥ 30 ॥

भुवनजननि भूषाभूतचन्द्रे नमस्ते
कलुषशमनि कम्पातीरगेहे नमस्ते ।
निखिलनिगमवेद्ये नित्यरूपे नमस्ते
परशिवमयि पाशच्छेदहस्ते नमस्ते ॥ 31 ॥

MOOKASARAM (TELUGU)

రాకాచంద్రసమానకాంతివదనా నాకాధిరాజస్తుతా
మూకానామపి కుర్వతీ సురధనీనీకాశవాగ్వైభవమ్ |
శ్రీకాంచీనగరీవిహారసికా శోకాపహంత్రి సతాం
ఏకా పుణ్యపరంపరా పశుపతేరాకారిణీ రాజతే ||1||

జాతా శీతలశైలతః సుకృతినాం దృశ్యా పరం దేహినాం
లోకానాం క్షణమాత్రసంస్మరణతః సంతాపవిచ్ఛేదినీ |
ఆశ్చర్యం బహు ఖేలనం వితనుతే నైశ్చల్యమాబిభ్రతీ
కంపాయాస్తటసీమ్ని కాపి తటినీ కారుణ్యపాథోమయీ ||2||

పరామృతర్షురీప్లుతా జయతి నిత్యమంతశ్చరీ
భువామపి బహిశ్చరీ పరమసంవిదేకాత్మికా |
మహద్భిరపరోక్షితా సతతమేవ కాంచీపురే
మమాన్వహమహంమతిర్మనసి భాతు మాహేశ్వరీ ||3||

చరాచరజగన్మయీం సకలహృన్మయీం చిన్మయీం
గుణత్రయమయీం జగత్త్రయమయీం త్రిధామామయీమ్ |
పరాపరమయీం సదా దశదిశాం నిశాహర్మయీం
పరాం సతతసన్మయీం మనసి చిన్మయీం శీలయే ||4||

భవాంభోధౌ నౌకాం జడిమవిపినే పావకశిఖా-
మమర్ద్యేంద్రాదీనామధిముకుటముత్తంసకలికామ్ |
జగత్తాపే జ్యోత్స్నామకృతకవచఃపంజరపుటే
శుక్లస్త్రీం కామాక్ష్యా మనసి కలయే పాదయుగలీమ్ ||5||

పరా విద్యా హృద్యాశ్రితమదనవిద్యా మరకత-
ప్రభానీలా లీలాపరవశితశూలాయుధమనాః |
తమఃపూరం దూరం చరణనతపౌరందరపురీ-
మృగాక్షీ కామాక్షీ కమలతరలాక్షీ నయతు మే ||6||

సమరవిజయకోటి సాధకానందధాటి
మృదుగుణపరిపేటి ముఖ్యకాదంబవాటి |
మునినుతపరిపాటి మోహితాజాండకోటి
పరమశివవధూటి పాతు మాం కామకోటి ||7||

యస్యా వాటి హృదయకమలం కౌసుమీ యోగభాజాం
యస్యాః పీఠీ సతతశిశిరా శీకరైర్మాకరందైః |
యస్యాః పేటి శ్రుతిపరిచలన్మౌలిరత్నస్య కాంచీ
సా మే సోమాభరణమహిషీ సాధయేత్కాంక్షితాని ||8||

కుండలి కుమారి కుటిలే చండి చరాచరసవిత్రి చాముండే |
గుణిని గుహారిణి గుహ్యే గురుమూర్తే త్వాం నమామి కామాక్షీ ||9||

అభిదాకృతిర్పిదాకృతిరచిదాకృతిరపి చిదాకృతిర్మాతః |
అనహంతా త్వమహంతా భ్రమయసి కామాక్షీ శాశ్వతీ విశ్వమ్ ||10||

అంతరపి బహిరపి త్వం జంతుతతేరంతకాంతకృదహంతే ।
చింతితసంతానవతాం సంతతమపి తంతనీషి మహిమానమ్ ॥11॥

గిరాం దూరౌ చోరౌ జడిమతిమిరాణాం కృతజగ-
త్పరిత్రాణౌ శోణౌ మునిహృదయలీలైకనిపుణౌ ।
నఖైః స్మేరౌ సారౌ నిగమవచసాం ఖండితభవ-
గ్రహౌనాదౌ పాదౌ తవ జనని కామాక్షి కలయే ॥12॥

జపాలక్ష్మీశోణో జనితపరమజ్ఞాననలినీ-
వికాసవ్యాసంగో విఫలితజగజ్ఞాడ్యగరిమా ।
మనఃపూర్వాద్రిం మే తిలకయతు కామాక్షి తరసా
తమస్కాండద్రోహీ తవ చరణపాథోజరమణః ॥13॥

వరీవర్తు స్థేమా త్వయి మమ గిరాం దేవి మనసో
నరీనర్తు ప్రాథా వదనకమలే వాక్యలహరీ ।
చరీచర్తు ప్రజ్ఞాజనని జడిమానః పరజనే
సరీసర్తు స్వైరం జనని మయి కామాక్షి కరుణా ॥14॥

నీలోఽపి రాగమధికం జనయన్సురారేః
లోలోఽపి భక్తిమధికాం దృఢయన్నరాణామ్ ।
వక్రోఽపి దేవి నమతాం సమతాం వితన్వన్
కామాక్షి నృత్యతు మయి త్వదపాంగపాతః ॥15॥

అత్యంతశీతలమతంద్రయతు క్షణార్థం
అస్తోకవిభ్రమమనంగవిలాసకందమ్ ।
అల్పస్మితాదృతమపారకృపాప్రవాహం
అక్షిప్రోహమచిరాన్మయి కామకోటి ॥16॥

కైవల్యదాయ కరుణారసకింకరాయ
కామాక్షి కందలితవిభ్రమశంకరాయ ।
ఆలోకనాయ తవ భక్తశివంకరాయ
మాతర్నమోఽస్తు పరతంత్రితశంకరాయ ॥17॥

సంసారఘర్మపరితాపజుషాం నరాణాం
కామాక్షి శీతలతరాణి తవేక్షితాని ।
చంద్రాతపంతి ఘనచందనకర్ణమంతి
ముక్తాగుణంతి హిమవారినిషేచనంతి ॥18॥

బాణేన పుష్పధనుషః పరికల్పమాన-
త్రాణేన భక్తమనసాం కరుణాకరేణ ।
కోణేన కోమలదృశస్తవ కామకోటి
శోణేన శోషయ శివే మమ శోకసింధుమ్ ॥19॥

అత్యంతశీతలమనర్థలకర్మపాక-
కాకోలహరి సులభం సుమనోభిరేతత్ ।
వీయాషమేవ తవ వీక్షణమంబ కింతు
కామాక్షి నీలమిదమిత్యయమేవ భేదః ॥20॥

ఇందానో భవవీతిహోత్రనివహే కర్మాఘచండానిల-
ప్రాథిమ్నా బహులీకృతే నిపతితం సంతాపచింతాకులమ్ |
మాతర్మాం పరిషించ కించిదమలైః పీయూషవర్షైరివ
శ్రీకామాక్షి తవ స్మితద్యుతికణైః శైశిర్యలీలాకరైః ||21||

కర్పూరైరమృతైర్లగజ్జనని తే కామాక్షి చంద్రాతపైః
ముక్తాహారగుణైర్బృణాలవలయైర్ముగ్ధస్మితశ్రీరియమ్ |
శ్రీకాంచీపురనాయికే సమతయా సంస్తూయతే సజ్జనైః
తత్రాదృఙ్మమ తాపశాంతివిధయే కిం దేవి మందాయతే ||22||

చేతః శీతలయంతు నః పశుపతేరానందజీవాతవో
నప్రాణాం నయనాధ్వసీమసు శరచ్చంద్రాతపోపక్రమాః |
సంసారాఖ్యసరోరుహాకరఖలీకారే తుషారోత్కరాః
కామాక్షి స్మరకీర్తిబీజనికరాస్త్యన్మందహాసాంకురాః ||23||

సూతిః శ్వేతిమకందలస్య వసతిః శృంగారసారశ్రియః
పూర్తిః సూక్తిర్పురీరసస్య లహరీ కారుణ్యపాథోనిధేః |
వాటీ కాచన కౌసుమీ మధురిమస్వారాజ్యలక్ష్మ్యాస్తవ
శ్రీకామాక్షి మమాస్తు మంగలకరీ హాసప్రభాచాతురీ ||24||

క్రీడాలోలకృపాసరోరుహముఖీసాధాంగణేభ్యః కవి-
శ్రేణీవాక్పరిపాటికామృతర్పురీసూతీగృహేభ్యః శివే |
నిర్వాణాంకురసారస్వభౌమపదవీసింహాసనేభ్యస్తవ
శ్రీకామాక్షి మనోజ్ఞమందహాసితజ్యోతిష్కణేభ్యో నమః ||25||

కవిత్వశ్రీమిశ్రీకరణనిపుణౌ రక్షణచణౌ
విపన్నానాం శ్రీమన్నలినమస్పృణౌ శోణకిరణౌ |
మునీంద్రాణామంతఃకరణశరణౌ మందసరణౌ
మనోజ్ఞౌ కామాక్ష్యా దురితహరణౌ నౌమి చరణౌ ||26||

పరస్మాత్సర్వస్మాదపి చ పరయోర్ముక్తికరయోః
నఖశ్రీభిర్ద్వైత్సాస్సకలితతులయోస్తామ్రతలయోః |
నిలీయే కామాక్ష్యా నిగమనుతయోర్నాకినతయోః
నిరస్తప్రోస్మీలన్నలినమదయోరేవ పదయోః ||27||

రణన్మంజీరాభ్యాం లలితగమనాభ్యాం సుకృతినాం
మనోవాస్తవ్యాభ్యాం మథితతిమిరాభ్యాం నఖరుచా |
నిధేయాభ్యాం పత్యా నిజశిరసి కామాక్షి సతతం
నమస్తే పాదాభ్యాం నలినమృదులాభ్యాం గిరిసుతే ||28||

యశః సూతే మాతర్మధురకవితాం పక్షలయతే
శ్రియం దతే చితే కమపి పరిపాకం ప్రథయతే |
సతాం పాశగ్రంథిం శిథిలయతి కిం కిం న కురుతే
ప్రపన్నే కామాక్ష్యాః ప్రణతిపరిపాటీ చరణయోః ||29||

మనీషాం మాహేంద్రీం కకుభమివ తే కామపి దశాం
ప్రథతే కామాక్ష్యాశ్చరణతరుణాదిత్యకిరణః |

యదీయే సంపర్కే ధృతరసమరందా కవయతాం
పరీపాకం ధత్తే పరిమలవతీ సూక్తినలినీ ||30 ||

భువనజనని భూషాభూతచంద్రే నమస్తే
కలుషశమని కంపాతీరగేహే నమస్తే |
నిఖిలనిగమవేద్యే నిత్యరూపే నమస్తే
పరశివమయి పాశచ్ఛేదహస్తే నమస్తే ||31 ||